Gildebrief

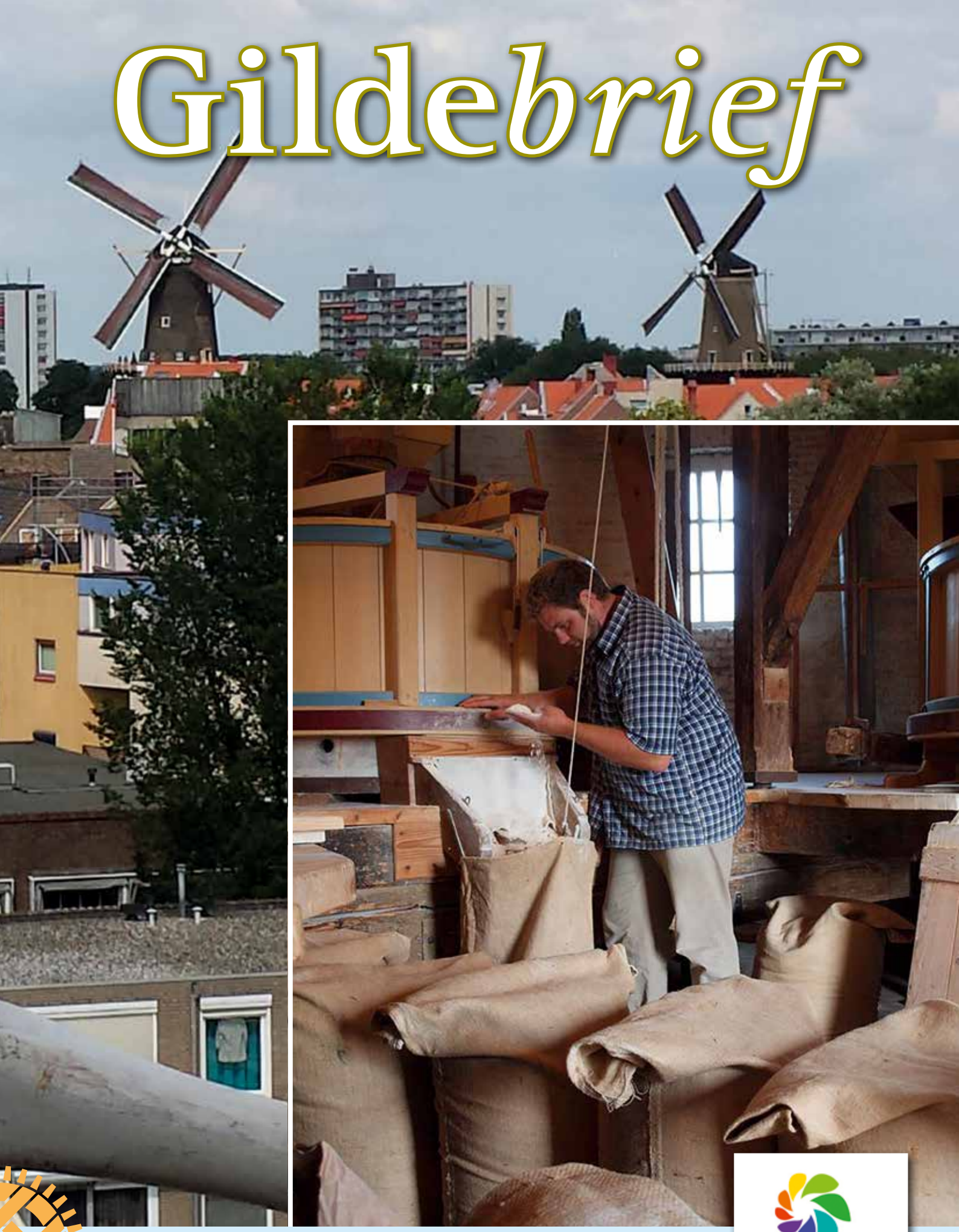

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars

33e jaargang no. 3 september 2014

Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel
Erfgoed Nederland

COLOFON

Gildebrief
De Gildebrief is het verenigingsblad van het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM) en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 2.300 stuks in de maanden maart, juni, september en december.
De verantwoordelijkheid voor de inhoud van artikelen berust bij de auteur. De redactie is, tenzij anders vermeld, verantwoordelijk voor het geheel van het blad. Het bestuur is verantwoordelijk voor zaken die duidelijk een Verenigingskarakter hebben.

Abonnement niet leden
Niet leden van het Gilde kunnen zich abonneren op de Gildebrief door donateur van het Gilde te worden voor het minimale bedrag van 15 Euro.

Advertenties
Voor bedrijven of instellingen die gelieerd zijn aan 'de molenwereld' bestaat de mogelijkheid in de Gildebrief te adverteren. Informatie is verkrijgbaar bij de penningmeester.

Bestuur van Het GVM
Voorzitter: T.V. (Theun) Vellinga,
Venkel 21, 8252 CH Dronten, tel. 0321-317465
voorzitter@vrijwilligemolenaars.nl

Secretaris: Bas de Deugd
Dirk Karstraat 47, 4143 AX Leerdam, tel. 0345-630112
secretaris@vrijwilligemolenaars.nl

Penningmeester en verzekeringen:
Karel Ouendag, Dillegaarde 5, 2803 RD Gouda
tel. 06-53130068
penningmeester@vrijwilligemolenaars.nl

Afdelingscoördinator: Ingrid Friesema
Johannes Wierlaan 20, 3734 XC Den Dolder,
tel. 030-2619928
afdelingscoordinator@vrijwilligemolenaars.nl
Contacten afdelingen, regio en bliksemafleider.

Coördinator opleidingen: Mark Dwarswaard
Stadhuisplein 237, 5461 KR Veghel, tel. 06-83218118
opleidingscoordinator@vrijwilligemolenaars.nl

Communicatie, social media, algemene zaken en website:
Tom Kreuning
Molenkade 8, 1829 HZ Oudorp (NH), tel. 06-43085173
communicatie@vrijwilligemolenaars.nl
webmaster@Vrijwilligemolenaars.nl

Algemene zaken en molengidsen:
Drewe Schouten
Borgweg 72, 9804 RT Noordhorn, tel. 0651539129

Ledenadministratie:
Fr. (Frans) Tullemans,
Vasco da Gamastraat 4, 5665 GL Geldrop, tel. 040-2863023
ledenadministratie@Vrijwilligemolenaars.nl

Coördinator Examens
P.JM. (John) Houben
Korhoenderveld 89, 5431 HC Cuijk, tel. 0485-320994

Coördinator Arbo en Veiligheid
Erik Kateman
Donaudal 33, 7007 HC Doetinchem, tel. 06-29017071
veiligheid@vrijwilligemolenaars.nl

Bliksemafleidercontrole
Coördinator L.J. (Leo) Tiggelman,
Livius 7, 3962 KD Wijk bij Duurstede, tel. 06-22004848,
b.g.g. 0343-575684
bliksemafleidercontrole@vrijwilligemolenaars.nl

Gildeverzendingen
H.P.A. (Hub) van Erve,
Hoevense Kanaaldijk 9, 5018 EA Tilburg, tel. 013-5362100
verzendingen@vrijwilligemolenaars.nl

Vertrouwenspersoon
H.P.A. van Erve (zie Gildeverzendingen)
A. (Ada) Meurs Telemanstraat 60, 8031 KL Zwolle,
tel. 038-4225533

Steunpunt Molenbiotoop
De Hollandsche Molen, Mark Ravesloot
(email adres DHM@molens.nl),
Zeeburgerdijk 139, 1095 AA Amsterdam, tel. 020-6238703

Rekeningnummers
IBAN NL40 TRIO 0198 54 28 95 (algemeen)
IBAN NL56 TRIO 0198 55 85 70 (Gildeverzendingen)
BIC TRIONL2U

Kon. Bibliotheek: ISSN 1381-9151

In dit nummer: september 2014

Dag van Nationale Rouw 4
In de rouw 5
Vacature controleur bliksemafleiders wind- en watermolens 6
Nieuws van het Houtzagersgilde 7
Molenaarske 8
Wat is dit voor een molenzaak? 9
Vraagtekens bij molen De Rooie Wip 10
Najaarscursussen Molenacademie 11
Hoe is het om jeugdlid te zijn? 11
Gezocht: instructeurs 12
West meets East 13
Cursus Molengids 2014 14
Nederland windturbineland 18
Oefening met kleine blusmiddelen 20
Proeve ter verbetering van den gewoone molenvang 22
Vacatures 't Zand en Obdam 23
Verenigingsnieuws en regioberichten 24

Redactie Gildebrief
Hoofdredacteur: Tom Kreuning
Redactieadres: Molenkade 8 1829 HZ Oudorp (NH)
Tel: 06-4308 5173
Redactie@vrijwilligemolenaars.nl

Eindredacteur: Mark Dwarswaard
Controleur: Barend Zinkweg

Deze Gildebrief is mede tot stand gekomen dankzij medewerking van onze regiocorrespondenten:
Zuid: Jo Meessen
Zuid-Holland: Jaap ten Broek

Voor de regio's Noord, Oost, Noordwest en Zeeland zijn wij nog op zoek naar regiocorrespondenten. U kunt zich hiervoor aanmelden bij de hoofdredacteur..

Vormgeving
Studio De Bunschoter

Druk
Drukkerij de Bunschoter, www.bunschoter.nl

Kopij en mededelingen
De redactie neemt graag kopij en suggesties voor artikelen in ontvangst en beoordeelt deze op plaatsbaarheid in haar geheel, gedeeltelijk of in gewijzigde vorm, zulks in overleg met de auteur.

Kopij voor het **decembernummer** van 2014 moet in het bezit zijn van de redactie voor 1 november 2014. Voor een latere aanlevering dient men te overleggen met de redactie.
Teksten (al dan niet met foto's) kunnen worden aangeleverd per email. Bij voorkeur in Word op emailadres redactie@vrijwilligemolenaars.nl.

Neem voor het meezenden van foto's even contact op met de eindredacteur.

Nummer 3

Dunner nummer, dat derde nummer

Dat komt omdat er door de vakantietijd geen bijzonderheden vanuit het bestuur te melden zijn in deze periode. Dat wordt in de aankomende periode wel weer goed gemaakt met o.a. een Opleidingsraad begin november in Nijkerk en een instructeuravond voor watermolenaars in Arnhem.
Derhalve zitten we dit keer zonder boventafelement in de Gildebrief.
Wel alvast de eerste aankondiging voor de Molenaarsdag van 2015, om in de agenda te zetten.
Onze columnist was ook op vakantie, derhalve ontbreekt dit keer de column. Wellicht is de column op vakantie geschreven, maar is die met de vakantiepost kwijt geraakt? Wie weet horen we het antwoord in een volgende column?

De najaarsexamens van de Hollandsche Molen staan weer voor de (molen)deur. Daarnaast ook de toelatingsexamens voor de voorjaarsexamens van 2015. Vanaf deze plek willen wij de kandidaten alvast zeer veel succes wensen! Enkele bestuursleden zullen wat examens bijwonen, dus misschien zien we elkaar nog.

Afrekenen met molenaarsvrouw. Dit klinkt crimineel, maar dat is het niet. Diverse vrouwelijke molenaars krijgen nogal eens een vragende blik van bezoekers als men op zoek gaat naar de vrouwelijke variant van molenaar of mulder (wat gewoon molenaar of mulder is). Een van onze vrouwelijke molenaars met wat wortels in 't Noord'n ontdekte hier iets van in archiefstukken en doet hiervan verslag.
We hebben een oude rubriek nieuw leven ingeblazen; "Wat is dat voor een molenzaak?". Een van onze molenaars heeft een houten voorwerp in de molen gevonden en heeft geen idee wat het is. Er is onder de lezers vast wel iemand die het herkent!

Dan staan er in deze 3e Gildebrief 3 vacatures; 2 voor molenaar, maar ook een voor een opvolger van een van de bliksemafleidercontroleurs. Daarnaast hebben we onder andere nog diverse reacties op de opleiding voor molengidsen in Zuid-Holland opgenomen.

Op de bijgaande foto 3 molens van de Zes Wielen te Oudorp (bij Alkmaar), te weten, v.l.n.r.: B, C en D.

Omdat het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem in dit nummer veel aan bod komt: molen A is destijds gedemonteerd en in Arnhem opgeslagen om na de oorlog in het museum opgebouwd te worden... tot een bombardement er helaas vroegtijdig brandhout van maakte.

Wij hebben ondertussen molenaar Jaap ten Broek bereid gevonden om regiocorrespondent te worden voor de regio Zuid-Holland.
Wij kunnen nog steeds diverse regiocorrespondenten gebruiken. Als je dat wat lijkt kun je hiervoor contact opnemen met de hoofdredacteur (zie colofon).

Namens bestuur en redactie wensen we jullie veel leesplezier!

Tom Kreuning en Mark Dwarswaard

Dag van Nationale Rouw

Woensdag 23 juli 2014 werd uitgeroepen tot dag van Nationale Rouw ter nagedachtenis aan de slachtoffers van vlucht MH17. Nederland kende na de dood van koningin Wilhelmina geen dag van Nationale Rouw meer. Veel molens hadden al in de rouw gestaan of stonden nog in de rouwstand. De dag van Nationale Rouw werd laat bekend gemaakt.

The Economist

Home at last

Stop all the windmills

The Dutch show resolve and restraint

AMSTERDAM

JULY 23rd was a day of national mourning in the Netherlands, the first since the death of Queen Wilhelmina more than 50 years ago. Broadcasters dispensed with advertising and game shows; the windmills stopped turning, their sails set slightly off-kilter in a way that has betokened grief for centuries. At Eindhoven airport two Hercules transport planes were met on the tarmac by 40 hearses and over 1,000 relatives desperately hoping their loved ones were in one of the wooden coffins. The country came to a solemn standstill.

Op dinsdagavond 22 juli om 20.30 uur kreeg de secretaris van het Gilde bericht van 'De Hollandsche Molen' met het verzoek om alle molens de volgende dag in de rouwstand te zetten. Vlak daarna kreeg ik het verzoek van de secretaris om het op de website te zetten van het Gilde. Maar hoeveel mensen kijken die avond nog op de website? Hoe bereik je zoveel mogelijk mensen in een korte tijd? Het antwoord is: Social Media.

Het bericht werd direct op Facebook en Twitter geplaatst. Daarnaast werd het bericht op verschillende molen- en molenaarsgroepen geplaatst. Op het prikbord werd er ook al over gepraat en ook Vereniging de Hollandsche Molen maakte gebruik van Social Media.
De facebook pagina van het Gilde is 789 keer bekeken en 12 keer gedeeld zodat er nog meer mensen bereikt werden. Het Twitter bericht is 13 keer geretweet. Zelf pleegde ik nog wat telefoontjes hier en daar en de secretaris heeft het bericht nog naar de afdelingen gestuurd.

Later op de avond belde een bevriende molenaar vanaf zijn vakantieadres. Hij had het bericht op Facebook gezien en vroeg of ik in de gelegenheid was zijn molen in de rouwstand te zetten en de vlag van de stad Alkmaar van de kap te halen. Zijn moeder, ook molenaar en inmiddels 80 jaar, paste op de molen en wilde dat wel doen maar dat leek ons toch geen goed idee. De volgende morgen hebben Arie Groot (strijkmolen B) en ondergetekende de klus geklaard zodat de hoogste molen van Alkmaar ook in de rouwstand stond.

De actie om zoveel mogelijk molens die dag in de rouwstand te zetten had een ongelooflijk succes. De beelden van stilstaande molens vlogen over de hele wereld. CNN, BBC, Fox en nog meer grote networks, kranten en opiniebladen maakten melding van de stilstaande rouwende molens in Nederland. Radio 1 wilde alles weten over de rouwstand en de Telegraaf had zelfs een filmpje op haar website gezet waar molenaar Dirk Marge, de olie-

en korenmolen Woldzigt in het Drentse Roderwolde, in de rouwstand zette.

Er waren zelfs verschillende rouwstanden te zien. Zo stonden de molens aan de Zaan niet stil maar deden aan 'rouwmalen'. Hier was een windbord van de binnenroede uitgenomen. In het katholieke Limburg en een deel van Noord-Brabant hanteert men de rouwstand die precies contra is met de rest van Nederland. Het leven wordt met de omwenteling vergeleken; als de onderste wiek net voorbij de romp is dan begint de omwenteling, begin van het leven, vreugd. Is het einde daar dan staat de onderste wiek net voor de romp en is de omwenteling bijna voltooid of zoals molenaar Ties Toelen van molen De Pelikaan te Maaskantje het zei: "Hij heeft het net niet gehaald...".

Het bestuur is ongelooflijk trots dat er zoveel molenaars hebben meegedaan en de molens zo in het nieuws waren, al was de aanleiding een dramatische gebeurtenis.

Nogmaals dank aan allen die hebben meegeholpen.

Namens het bestuur,
Tom Kreuning

Flags were flown at half-staff, and the nation's iconic windmills were placed in "mourning position" — wings tilted to the right. Courts suspended all trials, and even commercials were pulled from Dutch television and radio.

In de afgelopen periode zijn ons weer enkele molenaars ontvallen. Hieronder de namen van de overleden molenaars, voor zover die bij de redactie bekend zijn. Hoofdbestuur en redactie wensen de nabestaanden veel sterkte toe bij het verwerken van het verlies.

Wim Freriks

Hierbij delen wij u mede dat onze molenaar en lid van het Gilde, de heer Wim Freriks, op 25 april 2014 is overleden. De heer Freriks was woonachtig te Doetinchem.
Wim was al vanaf 14 september 1994 aan onze stichting verbonden. Bijna 20 jaar.
Hij kwam op voor 'zijn' Auroramolen te Dichteren, gemeente Doetinchem.
Hij was molenaar in hart en nieren.
Alle ontwikkelingen rondom de molen hield hij goed in de gaten, teneinde zoveel mogelijk wind te kunnen blijven vangen voor het draaien met de molen.
Wij zijn dankbaar dat hij zolang binnen onze stichting heeft kunnen en mogen meedraaien. Daarvoor zijn wij ook zijn echtgenote dankbaar, dat hij de gelegenheid heeft gekregen dit te doen.
Wij wensen zijn echtgenote en zijn kinderen veel sterkte in de verwerking van dit verdriet en hopen dat zij de kracht zullen vinden om het leven, zonder hem naast zich te weten, toch weer een zinvolle invulling te geven.

Stichting Doetinchemse Molens,
Ton Rietbergen, secr.

Wim Beckers

Op 18 mei van dit jaar is Wim Beckers overleden. Hij was jarenlang molenaar van de Leonardusmolen te Maasbracht en hij heeft een groot aandeel gehad in de rehabilitatie van deze molen, die van lege molenromp tot een compleet maalvaardige molen is gerestaureerd.

Gijs van den Berg

Eind juli is Gijs van den Berg overleden. Gijs is geboren op de Stijve molen in het Meerkerks Broek. Toen Gijs in 1941 15 jaar was kwam Jan van Wijk van de Lakerveldse Vlietmolen bij de vader van Gijs vragen of Gijs als hulpmolenaar op de Vlietmolen aan de slag wilde. "Vraag het hem zelf maar." Gijs wilde natuurlijk wel en zou de volgende dag al beginnen. Enkele jaren terug, toen Gijs deze anekdote vertelde, zei hij erbij: "Ik had net zo goed meteen mee kunnen gaan; ik heb die nacht geen oog dicht gedaan van de opwinding over het idee." Gijs is later op diverse molens en gemalen resp. molenaar en machinist geweest.
Als laatste heeft hij het gemaal van polder De Beemd bij Hoornaar bediend.
Gijs is 88 jaar geworden.

Dag van Nationale Rouw

Veel molenaars hebben op en rond 23 juli, naar aanleiding van de vliegramp in Oekraïne hun molens in de rouw gezet. Zie hierover het artikel elders in de Gildebrief.

Willem Minderhout Azn.

Molenaar Willem Minderhout Azn. van molen d' Arke in het Zeeuwse Oostkapelle is in augustus op 86 jarige leeftijd overleden.

Theo van den Nieuwendijk

Op 2 juli is op 82-jarige leeftijd Theo van den Nieuwendijk uit Heiloo overleden. Theo was vele jaren 'eerste molenaar' op De Oude Knegt in Akersloot. De molen is uit respect en volgens traditie in de rouwstand gezet richting Heiloo. Theo was eveneens vele jaren bestuurslid van de afdeling Noord-Holland van het Gilde en van de Alkmaarse Molenvereniging. Hij heeft veel werk gestoken in de overgang van de Alkmaarse Molenvereniging in de Molenstichting Alkmaar e.o. Noord-Holland verliest hiermee een zeer kundige molenaar, bestuurder en een aimabele persoonlijkheid. Moge hij rusten in vrede.

Vacature

Controleur bliksemafleiders wind- en watermolens (m/v)

Voor de werkgroep Bliksemafleidercontrole is het bestuur van het Gilde op zoek naar een enthousiaste controleur (m/v), die op termijn zelfstandig de deugdelijkheid van de bliksembeveiliging van wind- en watermolens kan beoordelen, door middel van visuele controles en uitkomsten van controlemetingen, die vervolgens worden getoetst aan de geldende norm. De werkgroep is een organisatie die haar werkzaamheden op een professionele wijze tot uitvoering brengt.

De controleur legt waarnemingen en meetresultaten vast in een meetrapport en van daaruit stelt hij/zij adviezen op voor herstelling en/of verbetering van de bliksemafleiderinstallatie. De werkzaamheden behorende bij deze functie worden uit naam van het Gilde van Vrijwillige Molenaars op vrijwillige basis uitgevoerd. De hoeveelheid werk is afhankelijk van het doorgaans sterk wisselende aantal aanvragen voor een controle.

Om deze functie goed te kunnen uitvoeren wordt u het volgende geboden:
- u wordt eerst ingezet als controleur in opleiding met ondersteuning door één van onze controleurs of door de coördinator.
- (meet)technische ondersteuning door de coördinator
- een kilometervergoeding
- vergoeding van de gemaakte reële kosten
- u krijgt de beschikking over een meetinstrument met toebehoren

Voor de uitvoering van deze functie heeft u:
- voldoende vrije tijd beschikbaar.
- een (elektro)technische achtergrond op minimaal MBO-3 niveau
- een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid
- een onafhankelijke en integere instelling
- een woonadres binnen de regio Midden-Nederland
- de beschikking over een eigen auto
- de beschikking over een PC/Notebook met MS-Excel
- een e-mailadres en een mobiele telefoon.

Uw belangstelling voor deze functie kunt u per e-mail kenbaar maken aan de Coördinator Bliksemafleidercontrole, met vermelding van uw lidnummer en uw bereikbaarheidsgegevens. Desgewenst kunt u vooraf bij hem telefonisch informatie over deze functie inwinnen. De door de coördinator geselecteerde kandidaat zal ter goedkeuring aan het bestuur voor deze functie worden voorgedragen.
.
Uw reactie zien wij met belangstelling tegemoet.

Coördinator Bliksemafleidercontrole
Leo Tiggelman
M: 06-22 00 48 48
T: 0343-57 56 84 (b.g.g.)
E: bliksemafleidercontrole@vrijwilligemolenaars.nl

Nieuws van het Houtzagersgilde

In het vorige nummer van de Gildebrief bent u geïnformeerd over de oprichting van het Houtzagersgilde.

Door het bestuur van Het Gilde van Vrijwillige Molenaars zijn naar aanleiding daarvan de statuten en het huishoudelijk reglement zodanig aangepast dat het Houtzagersgilde nu een volwaardige afdeling van het GVM is.
Het Houtzagersgilde heeft evenwel een enigszins afwijkende positie binnen het Gilde, omdat het een landelijke afdeling is en geen regionale. De besturen van beide organisaties vonden dit juister, gezien de spreiding van de houtzaagmolens over het hele land en het relatief geringe aantal molens.

Nu is de stand van zaken, dat nog een aantal minder officiële punten moeten worden besproken en uitgewerkt. Daarvoor zullen we de komende maanden gebruiken, waarbij het streven is, om eind van dit jaar de organisatie goed op de rails te hebben staan.
Het Houtzagersgilde heeft een brainstorm groepje opgericht, bestaande uit het bestuurslid Nico Heinen en de leden Mark den Boer (Mijn Genoegen, Arnhem), Patrick Braak (d'Heesterboom, Leiden) en Henk Goudappel (Fram, Woltersum). Deze mensen zullen zich gaan bezighouden op welke wijze het ambacht van houtzager voor de toekomst veilig gesteld kan worden: speciale opleiding of in de praktijk het vak leren?

Houtzaagmolen van Singraven heeft zich in april aangemeld als lid van ons Gilde, waardoor het aantal leden op 18 is gekomen.
De eerstvolgende bijeenkomst van ons Gilde is op 8 november en wordt gehouden op molen Agneta te Ruurlo.

Kees van den Heuvel

Molenaarske

Op de molen krijg ik regelmatig de vraag: bent u de molenaarsvrouw? Mijn antwoord is dan vaak, "Nee meneer, ik ben niet de molenaarsvrouw, maar mijn man is wel de molenaarsman". Je ziet de mensen dan denken. Molenaarsvrouw, molenares, molenaarster, mulderin, hoe noem je een vrouwelijke molenaar?

Zelf heb ik geen moeite met "molenaar" want de Nederlandse taal kent voor verschillende beroepen geen vrouwelijke of mannelijke benamingen. In de Duitse taal ben ik de Müllerin, zou ik in Frankrijk een meunière zijn? Hoe dan ook, in het Nederlands ben ik gewoon molenaar.

Ik bedacht me onlangs dat ik ooit een artikeltje heb gelezen over ene Geertruida Willems Hofman, geboren in 1802 te Niekerk. Geertruida Willems Hofman was pelmolenaarske van beroep.
Een vrouwelijke pelmolenaar!
Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en ik ging op internet op zoek naar andere vrouwen die molenaarske waren van beroep. Geertruida was duidelijk niet de enige. Mijn verbazing was ook groot, want vroeger werkte er dus ook al vrouwen als molenaar, terwijl ik dacht molens mannenbolwerken waren.

Molenaarske, ik vind het een prachtig woord. Molenaarske, een noord-Nederlands woord uit vervlogen tijden. Molenaarske, het is even wennen, maar waarom niet.

Durf ik het te zeggen? "Nee meneer, ik ben niet de molenaarsvrouw, ik ben molenaarske!"
Ik denk dat ik het maar gewoon ga proberen, het woord is te mooi om het geen kans te geven.

Molenaarske, ik ben er één en ik ben er trots op!

Caroline Schaeffer - molenaarske

Op de foto's in het Nederlands Openlucht Museum te Arnhem:
Linksboven: bij de spinnekop uit Gorredijk.
Boven: aan het vangtouw van molen Het Fortuin uit Delft.
Onder: tijdens het smeren van de muts van de wentelas van de wasserij uit Overveen.

Wat is dit voor een molenzaak?

Dit was in het verleden een geregeld terugkerend item in de Gildebrief; molenaars die in hun molen een voorwerp hadden gevonden en geen flauw idee hadden welk nut dit op de molen had.

Onlangs vond Ada Meurs in het Nederlands Openlucht Museum te Arnhem in molen Het Fortuin (die voorheen in Delft heeft gestaan) een houten voorwerp. Geen van de in het museum werkende molenaars heeft tot op dit moment enig idee wat het is en waarvoor het werd gebruikt.
De "Delftse Molen", zoals de molen bij het museumpersoneel bekend staat, heeft 4 koppels maalstenen en een pelsteen met waaierij t.b.v. het pellen van tarwe voor de bloemproductie (waarbij die bloemproductie dan weer niet op de molen plaats vond).

Ada heeft van het voorwerp een foto gemaakt die we bij dit artikel geplaatst hebben. De houtworm heeft het voorwerp overigens ook al gevonden en smakelijk bevonden...

Als iemand weet wat met dit voorwerp werd gedaan kan hij of zij de reactie sturen naar de hoofdredacteur (redactie@vrijwilligemolenaars.nl). Deze reactie zullen wij dan in een volgende Gildebrief plaatsen.

Zeilmakerij van Neerven bv

Sinds 1925

MOLENZEILEN IN WK77 BRUIN OF WIT, MARLON BOLUS ROOD

Driek van Erpstraat 1
5341 AK OSS
Tel. 0412-624028
Fax. 0412-627973
info@zeilmakerijvanneerven.nl

DEGELIJKHEID EN GEGARANDEERD DE BESTE KWALITEIT !!

MOLENSTEENMAKERIJ

HANS TITULAER
voorheen HEINRICH VAN HEES

Voor de beste kunstmaalstenen als ook blauwe basaltlava maalstenen.
Tevens wrijfstenen, kweernen (romeins model) demonstratiestenen (ø 10, 15 of 20 cm) en huishoudmolens.
Zeer snel en vakkundig scherpen van uw molenstenen en maaltechnische adviezen.

Werkplaats:
Rijksweg 146
6586 AB Plasmolen, Nederland
Telefoon: 024 - 696 36 54
Fax: 024 - 696 36 57
GSM 0653667686
E-mail: molensteenmakerij@planet.nl

Vraagtekens bij molen de Rooie Wip

Tijdens de restauratie van de molen de Rooie Wip te Hazerswoude-dorp zijn bij mij veel vragen naar boven gekomen. Ik heb ze opgeschreven om antwoorden op deze vragen boven water te krijgen en om meer inzicht te krijgen in de opbouw van een wipmolen en speciaal de fundering.

Restauraties

De molen heeft na de bouw ervan heel wat restauraties achter de rug. Sinds januari 1985 ben ik, Nico Varkevisser, molenaar van de molen en ik kan de lezer vertellen, dat ik heel wat restauraties heb meegemaakt. Dit begon in augustus 1985: toen werd het stormgebint vernieuwd. In het jaar 1986 werd de molen getroffen door een zware storm waar de molen niet helemaal ongeschonden uitkwam. Deze herstelwerkzaamheden heb ik met de toenmalige eigenaar zelf hersteld, zodat de molen maalvaardig bleef. Van oktober 1994 tot en met eind april 1995 was er een grote restauratie. Ondertussen ging het onderhoud aan de molen door.

Dit waren normale onderhoudsverplichtingen om de molen goed draaiend te houden. Op een gegeven moment waren de schoepplaten met veren aan vervanging toe. In het jaar 2013 ging ook een van de schoepplaten tegen de krimpmuur aanslepen. Dit was geen prettig geluid als je met de molen aan het malen was. Dus als molenaar van de molen zijnde bracht ik het bestuur hiervan op de hoogte. Toen alles rond was kon er aan molenmaker Verbij uit Hoogmade opdracht worden gegeven voor het opstellen van een restauratieplan. Dat hield in het vervangen van de schoepplaten met veren plus de binnenste en buiten gording, het nakijken van de krimp met voor- en achterwaterloopmuren en er voor zorgen dat de wateras weer goed waterpas ligt. Zo waren er nog meer grote en kleine reparaties. Op de molensite www.rooiewip.nl zijn veel foto`s van deze restauratie te zien.

De fundering

Toen de voor- en achterwaterloop droog waren, kon de krimpmuur en de binnenste muur van de achterwaterloop worden geïnspecteerd. Tussen de onderste tien steenlagen en de rest van de krimpmuur zat een ruimte van 5 centimeter. Als je in deze scheur keek, zag je nog de oude fundering van de molen uit 1639. Deze oude fundering is gehandhaafd toen de vloer van de achterwaterloop in 1894 is verlaagd. Nu moet deze oude fundering samen met de onderste steenlaag worden verwijderd en de muur door stempels worden opgevangen. De stalen stempels worden met betonijzer verbonden. Als dit klaar is kan men de ontstane ruimte volgieten met beton, zodat de genoemde muren weer voldoende draagkracht krijgen.

Lekkage

Tijdens de werkzaamheden is er aan de noordkant van de krimpmuur naast de opleider een lekkage geconstateerd. Deze lekkage is ontstaan, doordat het water aan het eind van de voorwaterloopvloer (die van beton is) er onderdoor is gaan sijpelen. Er is nog een mogelijkheid, waardoor de lekkage kan zijn ontstaan: dat het water uit de boezem onder de grond een weg zoekt naar de lager gelegen polder. Dit komt doordat de grond poreus is.
Volgens onze molenmaker kan de lekkage ook ontstaan zijn, doordat de voorwaterloopmuren hoger op heipalen staan dan de achterwaterloop met zijn krimpmuren. Hierdoor ontstaat er ruimte tussen deze twee. Dit is een constructiefout uit het verleden.
Als men deze lekkage niet stopt, kan er geen beton worden gestort. Gaat men bij de voorwaterloop de damwanden weghalen, dan komt er een groot aantal liters water weer in voorwaterloop te staan en door de druk zal het water onder

de grond harder gaan stromen. Hierdoor wordt het probleem van de fundering van de molen steeds groter.

Oplossing

Om de lekkages tegen te gaan moet er haaks tegen de muren van de voorwaterloop in de grond keermuren worden geplaatst. Ook waar de betonvloer ophoudt moet een wand worden geplaatst. Hierdoor houdt men het water onder de grond tegen en de lekkage is verleden tijd. Deze keermuren zijn in het verleden bij veel molens geplaatst. Dus men wist toen al dat dit kon gaan gebeuren. Molenmaker Luc Verbij vertelde, dat hij foto`s heeft gezien waarop zo'n keermuur was te zien.

Vraag

Aangezien ik erg geïnteresseerd ben in de constructie van een wipmolen en de fundering ervan ben ik benieuwd of er molenaars zijn, die op een wipmolen malen en hier van afweten. Dat kan aan de hand zijn van tekeningen, oude foto's of dat er zo`n constructie aanwezig is bij de molen waar ze op malen. Ook stel ik deze vraag aan de molenmakers.

Reacties kunt u opsturen naar mijn mailadres. Deze is te vinden op website www.rooiewip.nl.

Nico Varkevisser
molenaar van de Rooie Wip

Najaarscursussen Molenacademie

Ook in het najaar biedt De Molenacademie van De Hollandsche Molen weer interessante cursussen over een breed scala aan onderwerpen. De cursussen, die bedoeld zijn voor iedereen die zich actief met molens bezighoudt, staan in het teken van kennis overdragen, inspireren, vaardigheden vergroten en netwerken.

Voor het najaar van 2014 zijn de volgende cursussen gepland.

vrijdag	**26 september**	**Fondsenwerving**
woensdag	**22 oktober**	**Financiële aspecten molenbehoud**
vrijdag	**31 oktober**	**De molen als publiekstrekker (avond)**
woensdag	**5 november**	**Molenbehoud in de praktijk**
zaterdag	**8 november**	**Molenbiotoop**

De cursussen worden door de deelnemers zeer gewaardeerd. Leerzaam, informatief en inspirerend vanwege de ontmoeting met collega's.

De cursussen zijn een halve of een hele dag. De prijs varieert van € 35,- tot € 75,- (voor leden).

Voor meer informatie en aanmelden, kijk op www.molens.nl.

Hoe is het om jeugdlid te zijn?

Hallo, ik ben Koen van der Maat, 12 jaar en jeugdlid van het Gilde. Ik help regelmatig mee op molens. Dit doe ik al een aantal jaar. Mijn "lesmolen" is 'Sint Antonius' te Eerde. Hier help ik regelmatig mee. Ik doe er vooral bezoekers rondleiden en kleine werkzaamheden zoals zakjes vullen voor in de winkel. Verder ga ik ook vaak naar andere molens in de buurt. Zo staat er op Zeeland-Oventje een molen en die heb ik een keer, toen ik op bezoek was, een zeil mogen voorleggen. Ook bezoek ik veel molens, bijvoorbeeld de Pendrechtse molen en allemaal molens in de Alblasserwaard.

Sinds dat ik jeugdlid van het Gilde ben, is er niet veel veranderd, behalve dat ik alle mails van het Gilde krijg en de Gildebrief. Wat ik erg fijn vind, want zo blijf ik ook op de hoogte van excursies, theorieavonden etc. En van de Gildebrief leer ik ook nog wat.

Groet Koen

WANTED
~~Dead~~ or Alive

Gezocht: Instructeurs

Het Gilde van Vrijwillige Molenaars heeft dringend behoefte aan nieuwe instructeurs. De huidige instructeurs zijn gemiddeld 61 jaar oud en hebben gemiddeld 25 jaar ervaring als molenaars. De helft van hen is ouder dan 65 jaar (zie tabel) en dan komt langzamerhand de opvolgingsvraag aan de orde.

Het Gilde heeft de komende 5 jaar behoefte aan tenminste 45 nieuwe instructeurs (c.q. mentoren, stagemolenaars). Mogelijk moeten dat er meer zijn. Een aantal van 90 instructeurs op 500 actieve leerlingen is immers aan de krappe kant. Mogelijk voldoen ook niet alle instructeurs (meer) aan de verwachtingen die heden ten dage aan hen worden gesteld. Er haken soms ook leerlingen af omdat zij het met de instructeur niet kunnen vinden.

Kenmerk

Het kenmerk van een goede instructeur is, dat hij geslaagde molenaars aflevert. De productiviteit van instructeurs wordt thans niet overal gemeten en dat zou wel moeten gebeuren. Het instructeurschap is geen titel die als gunst door het afdelingsbestuur wordt verleend of op willekeurige gronden kan worden geweigerd.
Als iemand instructeur wil worden en aan de op zich heldere vereisten voldoet, dan dient deze voorgedragen en benoemd te worden. Als hij bijna aan de eisen voldoet, dan dient hij te worden bijgespijkerd. Het moet geen obstakelkoers worden om tot instructeur "uitverkozen" te worden. Het Gilde zou er goed aan doen molenaars op te roepen om zich als kandidaat-instructeur te melden en minder mensen te weren. Let wel op plaats/verdeling gebied (niet op een kluitje).

Karel Ouendag

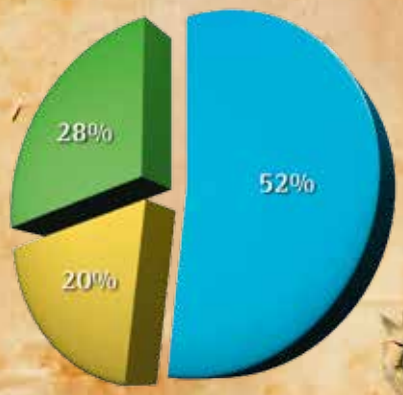

- Instructeurs ouder dan 65 jaar
- Instructeurs 55-65 jaar
- Instructeurs jonger dan 55 jaar

BY ORDER OF THE SHERIFF

West meets East

In navolging van de excursie East meets West van afgelopen jaar is dit jaar de excursie West meets East wederom georganiseerd door Mark Dwarswaard van de Peellandse Molenstichting en Peet Quintus van vereniging De Westbrabantse Molens, die dit jaar de Peellandse Molenstichting heeft uitgenodigd om naar West Brabant te komen op zondagmiddag 13 juli.

Vanaf 12.30 uur werden ongeveer een dertigtal deelnemers ontvangen op de Sint Antonius molen te Halsteren. Molenaar Corneel Droogers had vele lekkernijen zelf gebakken en aan de lege borden na afloop was te zien dat het zeer goed gesmaakt heeft. De Bergmolen in Halsteren stamt uit 1817 en is met de laatste beroepsmolenaar Frans Moerland onafgebroken in bedrijf geweest totdat Frans in 2011 overleed. De molen staat nu te koop met molenhuis en omliggende gronden, een van de laatste ongerepte molenerven in West Brabant. De Stichting Vrienden van de Antoniusmolen zorgen voor het onderhoud en molenaar Corneel Droogers laat op zondag de wieken draaien. Het molenwinkeltje trekt veel publiek naar deze molen welke zeer beeldbepalend is voor Halsteren.

Na het bezoek aan de molen gingen we verder naar een zeer goed verstopt pareltje in Halsteren, aan de Steenbergseweg 29. Hier heeft de familie Robben, Graanmaalderij De Oude Molen weer in bedrijfsvaardige toestand gekregen. In Halsteren stond van oudsher een standerdmolen genaamd De oude Molen. Deze werd in 1885 afgebroken en op dit terrein werd al in 1881 de nog bestaande stoommaalderij gebouwd en in 1929 is hier eveneens een ruwoliemotor geplaatst. In 1989 heeft de familie Robben het huis met maalderij gekocht waarbij vader Robben ook de maalstoel nog heeft gebruikt. De verzameling oude bakkersmachines en toebehoren van zoon Sjef Robben maken het tot een prachtig geheel. Na alle enthousiaste uitleg van vader en zoon hebben we weer veel opgestoken en zijn we op weg gegaan naar Wouw.

In de verte zwaaiden de wieken van molen de Arend ons al tegemoet. De Arend ligt prachtig gesitueerd aan de zuidkant van het dorpje Wouw. Tegenwoordig is Cees Embregts de molenaar en het beheer van de molen is ondergebracht in Stichting Wouwse Molen de Arend waar ook dochter en zoon van de oude molenaar Potters zitting in hebben. De bergmolen stamde uit 1811 maar brandde volledig af en is in 1825 herbouwd. In 1913 kwam de molen in bezit van de familie Potters die de molen lang in bedrijf heeft gehouden. Momenteel steekt molenaar Cees Embregts samen andere vrijwilligers veel tijd in het terugbrengen van de molen in oude staat. Via oude documentatie en foto's probeert men ook het schilderwerk weer in originele staat te brengen. Rond zessen verplaatsten we ons voor de laatste keer om met een gezamenlijk diner deze prachtige uitwisselingsdag af te sluiten.

Peet Quintus

Cursus molengids 2014

Na de restauratie van molen De Arkduif in Bodegraven heb ik me aangemeld als vrijwilliger voor het openstellen van de molen aan belangstellenden. Via een nieuwsbrief van het Erfgoedhuis Zuid-Holland las ik iets over een cursus molengids. Ik dacht dat lijkt me leuk, iets meer invulling te geven aan mijn vrijwilligerschap. Direct heb ik me aangemeld en in maart van 2014 was de eerste cursusdag bij het Erfgoedhuis in Delft. Met 15 enthousiaste medecursisten leerden we van alles bij over de verschillende molens in Nederland.

De 2e cursusdag was op locatie in Dordrecht bij molen Kyck over den Dyck, waar iedereen 's middags al een eerste rondleiding mocht geven. Dat was erg leuk om te zien hoe we allemaal op onze eigen manier iets konden vertellen over een uitgekozen voorwerp in de molen.
Aan het einde van die dag kregen we een opdracht mee om voor Nationale Molendag (10 mei 2014) iets te gaan organiseren in een molen. En om dan eind mei hierover een korte presentatie te geven op de terugkombijeenkomst.

Samen met een medecursiste heb ik op Nationale Molendag rondleidingen gegeven. Het was een komen en gaan van jonge gezinnen met kinderen die allemaal vol belangstelling naar de molen gekomen waren om te kijken en een lekkere eigen gebakken pannekoek van speltmeel te komen proeven. Het was ondanks het wat grijze natte weer een gezellige dag. Ik werd ook nog geïnterviewd door de lokale kabelkrant uit Bodegraven.
Voor de presentatie eind mei heb ik ook nog een stukje in de nieuwsbrief van Molen De Arkduif geschreven, waarin ik verteld heb over mijn belevingen tijdens het volgen van de cursus molengids. Vorige week (8 juli 2014) heb ik een schoolklas van 26 kinderen in groepjes door de molen rondgeleid en dat was erg leuk om te doen. Wat is er mooier dan een dik applaus te mogen ontvangen als bedankje!

Sinds ik de cursus molengids heb afgerond voel ik mee een stuk zekerder in de molen en kan waar nodig de molenaar ondersteunen tijdens het openstellen van onze molen. In de cursus heb ik hele goede tips, suggesties van Ellen Steendam, Francesca Estourgie en Kees Kammeraat mogen ontvangen die in de praktijk zeer goed toepasbaar zijn. Nogmaals dank hiervoor! Kortom de cursus molengids is een echte aanrader voor iedereen die molenkennis wil opdoen en of deze wil vergroten.

Nicoline Weijs
Bodegraven

De cursus molengids in Zuid-Holland

Om het molenbehoud te stimuleren moeten molens op een aantrekkelijke manier onder de aandacht van het publiek worden gebracht. Dat kunnen molenaars niet alleen en daarom is er behoefte aan enthousiaste en goed-opgeleide vrijwilligers, die in en rond de molen activiteiten kunnen organiseren en rondleidingen verzorgen. Die overweging leidde ertoe dat het Groninger Molenhuis enige jaren geleden de cursus Molengids ontwikkelde. Zo hebben zij al meer dan 100 molengidsen opgeleid.

Ook het Gilde ziet het belang in van molengidsen en wil deze cursus nu in andere regio's gaan aanbieden.
In Zuid-Holland is die taak inmiddels opgepakt door het Molennetwerk Zuid-Holland. Dat is een samenwerkingsverband van het Erfgoedhuis Zuid-Holland en de Stichting Zuid-Hollands Landschap. Dat is op initiatief van de provincie tot stand gekomen met als doel de belangen van de molenwereld te behartigen. In overleg met het afdelingsbestuur van het Gilde is een cursus molengids opgezet en aangeboden aan het veld. Daarbij diende 'Groningen' als uitgangspunt,
In de zomer 2013 en voorjaar 2014 zijn vier groepen gidsen van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk (SWEK) geschoold. Een eerste indruk van deze cursus was te lezen in de Gildebrief van maart dit jaar. In het voorjaar volgde ook nog een groep van zestien individuele cursisten, afkomstig uit de hele provincie (en zelfs van daarbuiten). Van de opgedane ervaringen willen we graag verslag doen.

De inhoud van de cursus

Deze cursus omvat drie hoofdonderwerpen:

a. de molen en zijn omgeving
o.a. de historie van de molen en de omgeving, de huidige plaats en functie, het dagelijkse werk van de molenaar, molentypes en -functies, de werking van een molen, molenbiotoop, feiten en weetjes, veelgestelde vragen

b. publieksbereik en klantvriendelijkheid
o.a. vrijwilliger in een organisatie, gastheer(vrouw-)schap, organiseren van activiteiten, (interne) communicatie, draaiboek, logistiek, financiën, sponsoring, publiciteit, (speciale) doelgroepen enz.

c. het 'vak' rondleiden
o.a. de rondleider als visitekaartje, afspraken maken voor een rondleiding, wat is het waard te vertellen, hoe stel je je verhaal samen, de duur en indeling van een rondleiding, de ontvangst van de groep, de groep bij elkaar houden, de rondleiding afsluiten, aandacht voor kinderen, regels, veiligheid en verder tips en adviezen.

De planning van de cursus

Omdat we bij de laatste cursus te maken hadden met individuele deelnemers, hebben we in overleg met hen de meest gewenste planning van de cursus-bijeenkomsten vastgesteld. Daaruit kwam het volgende:
Zaterdag 22 maart: twee dagdelen, onderwerpen: 'De Molen' en 'Klantvriendelijkheid'.

Prima bevallen

"Ik heb in de afgelopen periode al wat rondleidingen gegeven en dat is prima bevallen. Tevens hebben we geregeld dat er via een beamer doorlopend filmpjes te zien zijn. Mijn ervaring is dat veel mensen even gaan zitten om die filmpjes te bekijken. Kortom, ik zit prima op mijn plaats in deze molen."

Ger Nagtegaal, molengids op molen De Eendracht in Alphen a/d Rijn

Waardevolle cursus

"De cursus Molengids was een waardevolle cursus naast mijn opleiding tot vrijwillig molenaar. Mooi dat een van de andere cursisten nu ook de molenaarsopleiding gaat volgen op de Nieuwe Palmboom in Schiedam. Deze molen heeft altijd bezoek op de zaterdag en zo kunnen wij het geleerde meteen in de praktijk brengen."

Henk Lindenburg, molenaar in opleiding op Molen De Nieuwe Palmboom in Schiedam

Locatie: Erfgoedhuis in Delft. Docenten: Ellen Steendam (Erfgoedhuis) en Kees Kammeraat (GvM)
Zaterdag 29 maart: twee dagdelen, onderwerp: 'Rondleiden'. Locatie: molen Kyck over den Dyck in Dordrecht. Docente: Francesca Estourgie (Sans Doute Presentations)
Zaterdag 24 mei: 'terugkomdag', een dagdeel: verslag van uitgevoerde activiteiten, ervaringen en evaluatie. Locatie: De Putmolen in Aarlanderveen.

Cursusmateriaal

Cursusmateriaal heeft iedere docent zelf samengesteld. Het voordeel van het zelf schrijven van cursusmateriaal, vooral over de molen, is dat je het op maat kunt maken. Sommige onderwerpen van een cursus molengids zullen altijd aan de orde komen – zoals molentypes en -functies – maar bijvoorbeeld de historische en actuele situatie van een molen en zijn omgeving zijn vrijwel altijd uniek. Zo is de historische ontwikkeling van het gebied rond Kinderdijk heel belangrijk voor alle rondleiders daar, maar voor cursisten van elders is dat verhaal niet zo bruikbaar. Daarom wordt voor zo'n gemengde groep de ontwikkeling van de molen door de eeuwen heen wat uitgebreider besproken. Daarna moeten de cursisten zelf het verhaal over hun eigen molen gaan opstellen. Daarvoor hoeven ze lang niet altijd zelf het wiel uit te vinden: over veel molens is al eens een boekje uitgegeven, geschreven door lokale auteurs. Vanuit jarenlange ervaring als molenaar en met het ontvangen van bezoekers weet je inmiddels ook wel ongeveer wat die bezoekers zoal willen weten en welke vragen je kunt verwachten. Maar je weet ook wat jij zelf belangrijk vindt om aan bezoekers over molens te vertellen. Mede vanuit die ervaring is het cursusmateriaal samengesteld.
Omdat een molengids geen molenaar is, is er ook een uitgebreide lijst met gangbare molentermen en hun betekenis toegevoegd. Voor buitenlandse bezoekers zal er vaak vertaald moeten worden in het Engels dus is ook de Engelse vertaling van die termen toegevoegd.

De inhoud van de onderdelen "Klantvriendelijkheid' en 'Rondleiden' is veel algemener van aard: de cursisten zullen zelf deze kennis en vaardigheden in hun situatie en binnen hun mogelijkheden moeten leren toepassen. Natuurlijk wordt waar mogelijk in de instructie wel ingehaakt op de specifieke situatie van de cursisten.

Het cursusmateriaal is door het Erfgoedhuis Zuid-Holland samengesteld tot een handzaam, geïllustreerd boekje, "Molengids voor molengidsen", dat aan alle deelnemers is uitgedeeld. Zo heeft iedereen alle belangrijke informatie ter beschikking.

De uitvoering van de cursus

Dag 1: Dit was vooral een theorie-dag. Even bestond de vrees, dat dat wel een lange zware dag zou worden voor de cursisten. Dat viel mee: men was zeer enthousiast en gemotiveerd en stelde veel vragen. Het werd een interactief geheel!
Hoewel al deze mensen al wel 'iets met molens hadden', bleek er nog veel nieuws te leren. En instructie geven aan zeer gemotiveerde mensen is een feestje!

Dag 2: Het onderdeel 'Rondleiden' vond plaats op molen Kyck over den Dyck. Begonnen werd met een aantal algemene zaken waar je als rondleider tegenaan zult lopen. Dat was erg boeiend, want er zijn veel valkuilen om in te trappen. Daarna kreeg ieder de gelegenheid zelf in de molen rond te kijken en vragen te stellen aan de molenaars Wim van Bruggen en Wim Beerden. Dat de molen volop in bedrijf was, maakte de dag extra interessant!
Men kreeg daarbij ook een opdracht mee: zoek een voorwerp of iets anders waarover je straks aan je medecursisten kort iets gaat vertellen. Dat bleek zeer leerzaam! Verrassende keuzen werden er gemaakt, interessante en soms hilarische verhalen verteld, leerzame fouten gemaakt en er werd veel plezier beleefd. Iedere 'rondleiding' werd kort becommentarieerd, eerst door de medecursis-

Tekst en uitleg wordt gewaardeerd

"De aanwezigheid van molengidsen is voor een molen zoals molen De Put een welkome aanvulling. De molen is in de stad gelegen en krijgt bezoek uit alle windstreken. Ik ervaar dat (buitenlandse) bezoekers het erg waarderen als men tekst en uitleg krijgt over de molen. Veelal de simpele uitleg over de werking van de molen en wat er bij komt kijken is vaak al voldoende".

Philip Pijnnaken, molenaar van De Put in Leiden

ten, daarna ook door de docente. En ook de molenaar moest soms wel even iets rechtzetten...
Maar men leerde er veel van: over de molen én over het rondleiden! En daar ging het om. Deze dag werd afgesloten met 'huiswerk': ga de komende weken aan de slag op je 'eigen' molen, verzorg daar een rondleiding of organiseer een activiteit. Gelukkig was Nationale Molendag in aantocht, dus extra kans op actie.

Dag 3: terugkomdag. Deze dag was ook in een molenomgeving: de Putmolen in Aarlanderveen. Johan Slingerland en zijn vrouw bleken niet alleen prima gastheer en gastvrouw, maar Johan verzorgde ook nog een korte rondleiding.
Iedereen deed verslag van zijn ervaringen. Sommigen hadden samen activiteiten op touw gezet, er waren rondleidingen verzorgd, er was publiciteit voor de molen gezocht en nieuwe plannen waren uitgebroed. Een cursiste, die naast haar eigen molen woont en niet voortdurend haar voortuin vol bezoekers wil hebben, bedacht prachtige initiatieven om maar veel bezoekers naar de molen te trekken...

Wat heeft deze cursus ons geleerd?
- de cursus is een goede opstap om actief aan de slag te gaan op een molen
- enthousiaste vrijwilligers moeten we koesteren in de molenwereld!
- de cursus blijkt voor sommigen de aanleiding zelf molenaar te willen worden.
- de inzet van een molengids kan in veel gevallen voor een molen een waardevolle aanvulling leveren richting publiek.
- moleneigenaren en stichtingsbesturen moeten in hun eigen belang overwegen huidige of nieuw te werven vrijwilligers op te laten leiden tot molengids.
- een zinvolle aanvulling: laat cursisten een dag meelopen met de molenaar: dan gaat veel theorie ineens leven!

We kijken terug op een leuke en zeer geslaagde cursus, met erg enthousiaste mensen, die inmiddels al hun draai gevonden hebben op diverse molens. Of zelf gaan draaien!

Kees Kammeraat

Molengids

Eind vorig jaar trok een kleine mededeling/advertentie op de achterpagina van het blad van het "Zuid-Hollands Landschap" mijn aandacht: "Molengidsen gezocht".

Nu heb ik molens altijd wel een leuk object gevonden en er in de loop der jaren verschillende bezocht. Aangezien ik nu over de luxe van meer vrije tijd beschik, waagde ik er een mailtje aan. Vrijwel onmiddellijk kwam er een aardige reactie van Ellen Steendam van het Erfgoedhuis in Delft.

Dit voorjaar is er dan de beloofde cursus geweest bestaande uit zowel theorie als praktijk. Het was goed en leuk georganiseerd. Na een kleine stage bij een molen moesten we zowaar in mei de cursus afsluiten met een "examen" in de vorm van een korte presentatie.

Ik ben nu min of meer aangesloten bij 2 molens. De inmiddels beroemde molen De Roos in Delft is vanwege de bouw van de ondergrondse treinverbinding van zijn fundament gelicht en weer teruggeplaatst. De molen gaat een doorstart krijgen en het is de bedoeling deze weer regelmatig voor publiek open te stellen en wederom de stenen voor het meel te laten draaien.

Ik vind het erg eervol en uitdagend om hier een steentje aan te mogen bijdragen.

Daarnaast heb ik nu contact met de molen De Vlieger in Voorburg. Ook deze molen is enige tijd geleden van zijn fundamenten gelicht en heeft op een andere plaats een nieuw leven. Zeker als straks de scholen weer beginnen, komen hier veel schoolklassen en kan ik zo regelmatig groepjes leerlingen iets proberen mee te geven.

Naast de begeleiders Ellen Steendam, Francesca Estourgie en Kees Kammeraat wil ik Jan Spruit, Aart Stuijk en Bram Zonderop bedanken voor hun geduldige en plezierige coaching. Tot slot dank aan de medecursisten voor de ontspannende samenkomsten.

Arie Schaap

Nederland Windturbineland

Als molenaar krijg ik altijd dezelfde vraag: 'wek je ook stroom op?'. Helaas, met oude windmolens is elektriciteit opwekken erg lastig. Oude molens zijn er niet op gebouwd, en het kostbare ombouwen tot een elektriciteitsmolen is vaak niet geheel in lijn met de erfgoedgedachte. Tegenwoordig associeert men draaiende wieken met stroomopwekking. De windturbine is in opmars. Het Hollandse landschap verandert. Aan het grootsch verband der geknotte torens, kerken en olmen wordt langzaam de windturbine toegevoegd. En dat is even wennen.

In de Volkskrant ('Een ecologische ramp: Nederland wordt één groot windmolenpark', O&D 16 juni) veegt Jaap Engelen als een moderne Don Quichot de vloer met de elektriciteitsmolen. De ramp die hij ziet aankomen ligt in het feit dat al zijn ongerepte stukjes natuur straks uitzicht krijgen op een windturbine.

Bekijkt men de grote Hollandse landschapsschilders: op elk schilderij staat een molen afgebeeld. Soms moet je héél goed kijken en steken er net twee wieken boven de horizon uit, de molen is er altijd. De Engelsen daarentegen, de Fransen, de Duitsers, overal schildert men woeste, ongerepte natuur. In Nederland schildert men een polder. En een molen. Draaiende wieken zijn al eeuwenlang verknocht aan het Hollandse landschap.

Aangelegd

In Nederland is geen onaangetaste natuur meer. Alle Hollandse natuurweelde is door de mens aangelegd. De stuifzanden van de Veluwe zijn het resultaat van ontbossing in de middeleeuwen. In 'de Nieuwe Wildernis' zagen we hoe wilde paarden over de ongerepte vlakte van de Flevopolder draafden. Een stuk natuur wat zo'n zestig jaar geleden nog zeebodem was.

Natuurlijk is het wennen om landschap te zien veranderen. Dat is iets van alle tijden. Eind zeventiende eeuw bestond er voor werkelijk alles wat men fabriceerde een molen. Papier, planken, verf, er was zelfs een molen die kanonslopen boorde voor de VOC. De bouw van al die molens ging gepaard met veel kritiek. Er zijn teksten overgeleverd die steen en been klagen over de de horizonver-

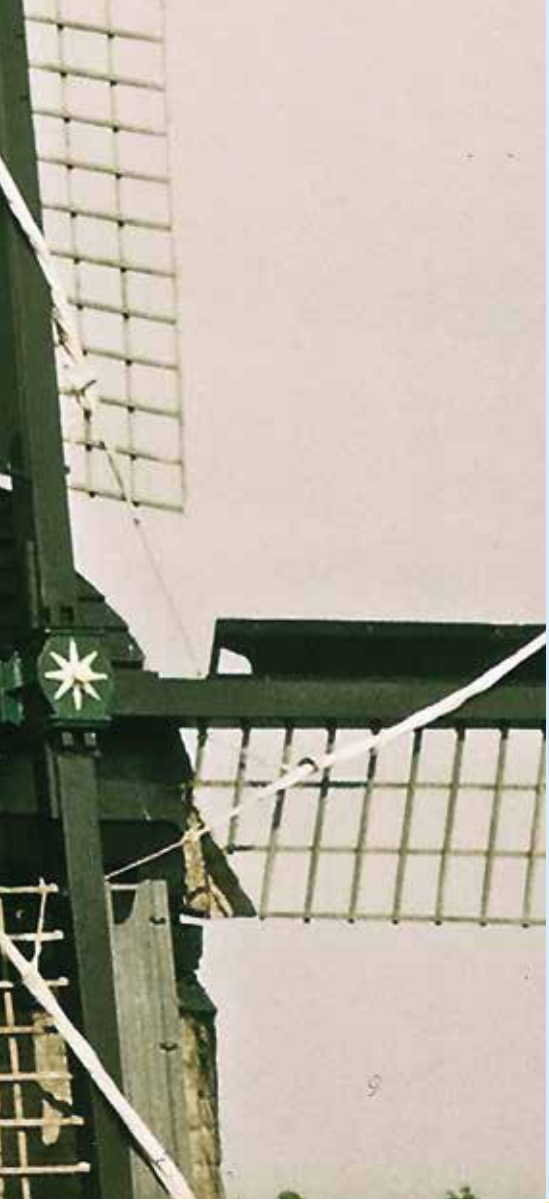

Lof van den Watermolen
(uit: Heer Huijgen Waerts Memoriael, aangelegd c. 1675)

Een molen is een zeldzaam ding,
In polders past hij zonderling
Mar tot sieraad voor praal en pracht
Zoo wordt hij niet met al geacht
Dus dient wel op het stuk gelet,
Waar dat een molen werd gezet.
Als hij met kennis werd geplant,
Is hij de fleur van 't vaderland.
Schikt al zijn werk op steek en maat,
Zodat hij na proportie gaat;
Dan schaft hij spijs voor mensch en vee
Ik noem het salus patriae.
Hij drijft het gras en klaver uit
Hij maakt dat al 't geboomte spruit,
Hij schaft ons honing en de was,
Hij schaft ons melk, hij schaft ons brood
Hij schaft ons kruijden voor den dood.
In 't eind voorziet hij al dat leeft
En 't geen de mens van node heeft.

Lof van den watermolen, een lofdicht uit: Heer Huijgen Waerts Memoriael aangelegd circa 1675, polderarchief van de Heerhugowaard inventarisnummer 64 aanwezig in het Regionaal archief Alkmaar

vuiling die de zeventiende-eeuwse molens met zich meebrachten. Gelukkig stamt er uit die tijd ook een reactie op de felle molenkritiek, en dat lezende blijkt de discussie van toen vrijwel gelijk aan die van nu (zie gedicht hierboven: Lof van den Watermolen).

Verdwenen

Sinds het begin van de twintigste eeuw is de molen drastisch uit het landschap verdwenen. Van de ruim 9.000 werkende Nederlandse windmolens die er waren in 1850, zijn er tegenwoordig krap 1200 over. De windturbine brengt de dynamiek die het Hollandse landschap gekend heeft weer een beetje terug.

Het is inmiddels duidelijk dat we door de klimaatverandering een alternatief op fossiele brandstoffen moeten vinden. En wat is een meer Hollandse oplossing dan de aloude zwaaiende wieken in het gemaakte Hollandse landschap?
Net als in de zeventiende eeuw zal het een kwestie van tijd zijn tot we gewend zijn aan die lelijke windturbines.
Jan Luyken schreef in 1694 over molens: 'De heemel geeft, wie vangt die heeft'. En hij heeft drie eeuwen later nog steeds gelijk.

Jippe Kreuning

Jippe Kreuning is naast molenaar student Biologie en Archeologie en houdt zich bezig met landschappen uit het verleden.

Oefening met kleine blusmiddelen

In 2013 was er op initiatief van de Stichting Molens Binnenmaas al eens een theorie-avond geweest bij de brandweer. Toen is de afspraak gemaakt om hieraan een vervolg te geven met een praktijkavond. Op woensdag 25 juni was het zover: brandweercommandant Tom de Nooij heette een ieder welkom in de brandweerkazerne in Mijnsheerenland (Hoeksche Waard).

De theorie

De avond begon met de nodige theorie over verbrandingsprocessen, de kenmerken van het brandverloop, brandbare stoffen, soorten blusstoffen en uiteraard de diverse kleine blusmiddelen. Bij brand is het belangrijk een van de bronnen weg te nemen: zuurstof, brandbare stof en ontbrandingstemperatuur. Dat kan bijvoorbeeld voor het afsluiten van zuurstof door ramen en deuren dicht te doen of een deksel op een pan te leggen. Ook door koeling verlaagt men de ontbrandingstemperatuur en neemt men een bron weg. Belangrijk is te alarmeren!!!

Tijdens de theorie werden een aantal voorbeelden aangehaald hoe de brand in de TU Delft ontstaan is. De avond gaf ook ruimte voor vragen en discussie over bepaalde situaties in de molen waarmee men draait.

De blusmiddelen

Het laatste gedeelte van de theorie ging over de eerder genoemde blusstoffen en hun eigenschappen. Water bijvoorbeeld heeft als voordeel de beschikbaarheid en een groot koelend vermogen, maar als nadeel veel bijkomende schade. Op deze manier werden de diverse blusstoffen besproken. De brandweer had als voorbeeld diverse blusmiddelen open gezaagd, zodat de werking goed zichtbaar was.
Ook werd aandacht besteed aan veiligheid en hoe een blusapparaat met poeder in werking te zetten. Blusmiddelen met poeder kunnen na verloop van tijd op bepaalde plekken gaan roesten. Dit kan bij het op druk zetten om te blussen tot zeer gevaarlijke situaties lijden. Diverse korte filmpjes werden getoond hoe diverse blusmiddelen zijn te gebruiken.

Een ander belangrijk aspect voor gebruikers van blusapparaten is de Brandklasse. Op de blusmiddel staat duidelijk A,B,C en D vermeldt waarvoor het blusmiddel gebruikt kan worden (vloeistof, vaste stof, enzovoorts). Voor een molen geldt hoofdzakelijk A of B.

Na de theorie de praktijk

Hier werd met diverse soorten blusstoffen geoefend om het effect te zien bij bepaalde branden. Elke blusstof heeft zijn eigen manier van gebruik. De aanwezige molenaars kregen voldoende mogelijkheden om te oefenen.
Een andere belangrijke oefening was de blusdeken: hoe te handelen bij een persoon die in brand staat. Tijdens de oefening was er een duidelijke uitleg door de brandweerin-

Blusstof/middel	Uitvoering	Bluswerking	Voordelen	Nadelen
Water	Slanghaspel Natblusser	Afkoelend Verstikkend	- Groot koelend vermogen - Onbeperkte aanvoer bij slanghaspel - Verschillende bedieningsmogelijkheden	- Minder geschikt voor vloeistof- en elektriciteitsbranden - Beperkte bewegingsvrijheid bij slanghaspel - Vorstgevoelig - Nevenschade
Sproeischuim	Draagbaar blustoestel in verschillende uitvoeringen	Afkoelend Verstikkend door afdekking	- Geschikt voor vaste stoffen en vloeistofbranden - Afhankelijk van de sproeikop: nauwelijks elektrisch geleiden (blijf voorzichtig) - Weinig nevenschade	- Beperkte hoeveelheid blusstof - Vorstgevoelig
Poeder	Draagbaar blustoestel in verschillende uitvoeringen	Negatief katalytisch Verstikkend bij A- en D-poeder door afdekking	- Geschikt voor vele soorten branden - Groot blussend vermogen - Niet elektrisch geleidend - Niet vorstgevoelig	- Veel nevenschade - Geen koelend vermogen
Zand	Zandbak Emmer	Verstikkend door afdekking	- Vaak in voldoende mate voorhanden - Indammend bij vloeistofbranden - Absorberend vermogen - Mits droog niet elektrisch geleidend	- Alleen voor kleine branden
Blusdeken	Blusdekkenpakket in diverse uitvoeringen	Verstikkend door afdekking	- Eenvoudig in het gebruik - Brandend slachtoffer mee te blussen - Geschikt voor vaste stoffen en vloeistofbranden	- Alleen voor kleine branden: niet groter dan de blusdeken zelf
Koolzuursneeuw	Draagbaar blustoestel in verschillende uitvoeringen	Verstikkend	- Geschikt voor vloeistof- en elektriciteitsbranden - Weinig nevenschade - Niet vorstgevoelig	- Minder geschikt voor gebruik buiten - In kleine ruimten verstikkend voor mens en dier

structeur. Een belangrijk aspect bij brand is: blijf kalm!!

De avond werd door de aanwezige molenaars en de diverse bestuursleden van de Stichting als zeer nuttig ervaren. Het blijkt dat er toch veel komt kijken bij het gebruik van een blusmiddel en het dient aanbeveling om hier jaarlijks aandacht aan te geven. Verkeerde blusmiddelen of verkeerd gebruik kunnen uiteindelijk lijden tot grotere schade zowel aan de mens als aan de molen.

Wim van der Giesen
molenaar-in-opleiding uit Westmaas

De foto's zijn gemaakt door de auteur.

“Proeve ter verbetering van den gewoone molenvang”

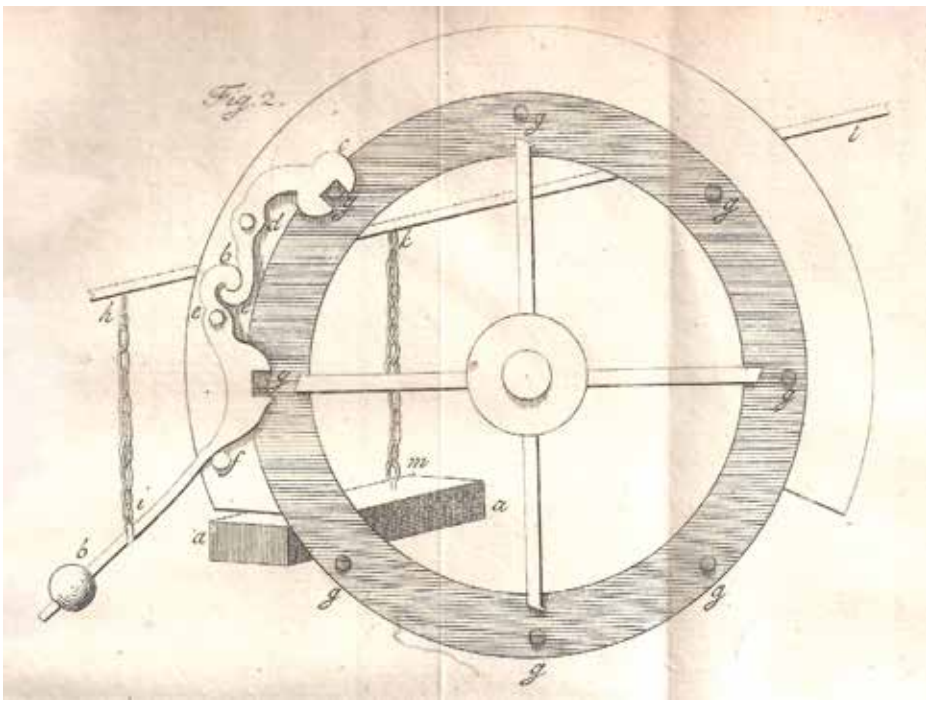

DEN GEWOONEN MOLENVANG. 19

In een boekje uit 1802, dat ik in bezit heb, staat een uiteenzetting over een mogelijke verbetering van de vang van een molen. Het artikel is geschreven door C. Bruning junior, die tot zijn pensionering in 1824 Hoofd-Ingenieur was bij 's Rijks Waterstaat, belast met de dienst Droogmakerijen. Als zodanig heeft hij veel met molens te maken gehad. Het boekje, “werktuig- en wiskundige verhandelingen” uitgegeven door de Bataafse maatschappij der wetenschappen, geeft naast de behandeling van de vang ook o.a. een zeer uitgebreide en theoretische uitleg over een schepradwatermolen. In het artikel geeft de schrijver meerdere oplossingen ter verbetering van de vang, ik heb er één uitgelicht omdat deze duidelijk omschreven is met een goede tekening. Deze tekening is als men de tekst leest goed te begrijpen. De bedoeling is, dat met behulp van de vangstok ook de pal bediend wordt. De tekst neem ik direct over inclusief de schrijfwijze uit die tijd.

Fig. 2 vertoont een pal, die onmiddellyk met den vang kan verbonden worden: bb en cc zijn twee bogtige yzers: aan het eerste heeft het boveneinde, en aan het andere het ondereinde het meeste zwaarte: d en e zyn twee twee yzeren pennen, in den vang geslagen, om welken de beide yzers zich gemakkelyk op en neder bewegen kunnen, en in ieder is een keep, waarin een der 8 yzeren pennen gg . . . past, welke op gelyke afstanden in het kamrad geslagen worden. Zo dra de vangstok hl bij l nedergetrokken wordt, verheft zich niet alleen de balk aa aan de ketting km, maar ook het op de pen f rustende yzer bb, door middel van de ketting hi; hierdoor wordt het yzer bb van zijne pen g afgetrokken, terwyl hetzelve gelyktydig op het yzer cc drukt, hetgeen zich insgelyks van zijne pen g verwyderen moet.

Als nu de vangstok verder nedergetrokken wordt, moet aa al mede ryzen en den vang ligten, nadien de yzers niet meer in de pennen gg . . . vatten. De gehele gedaante der yzers, voornaamlyk het uitronden derzelven, ter plaatse van de keepen, gelyk mede hun steunpunt op de pen f, is zodanig ingericht, dat zo al de pennen gg . . . op het eerste oogenblik van het stilstaan van den molen niet aanstonds vatten mogten, zulks evenwel noodzaaklyk geschieden moete, als het rad zich uit dien stand waarin de wieken altoos vastgezet worden, naar den enen of anderen kant beweegt.”

De gegeven oplossing zal wel nooit uitgevoerd zijn geweest. Wel bijzonder is dat dit eerst in een boek is beschreven, voordat het uitgevoerd werd (of misschien zou worden). Immers de meeste verbeteringen in molens zijn in de praktijk ontwikkeld en niet van achter een bureau!

Oscar Huiskamp
Tholen

Vacature 't Zand

Vrijwillig molenaar M/V

Stichting Behoud Korenmolen van Zeeman in 't Zand, is op zoek naar uitbreiding van het team van (vier) vrijwillige molenaars, waaronder een molenaar in opleiding.
Wij zoeken enthousiaste molenaars, in het bezit van het getuigschrift vrijwillig molenaar, voor het rondleiden van bezoekers.

Ben jij iemand die in teamverband de molen regelmatig wil laten draaien en onze molen in de belangstelling wil brengen, reageer dan via de site www.molentzand.nl

Voor vragen:
Stichting Behoud Korenmolen van Zeeman
Klaas (N.C) van Diepen, secretaris
Telefoon: 06-17866185
Emailadres: nc.vandiepen@quicknet.nl

Vacature Obdam

Stichting Wipwatermolen Obdam is eigenaar van de wipmolen van de voormalige polder Weel en Braken in Obdam. De molen is de enige grote wipmolen boven het Noordzeekanaal en kan dienst doen als waterververser van het hoogwatercircuit rond het dorp Obdam.
Wij zoeken als opvolger van de huidige molenaar:

Vrijwillig molenaar M/V

Ben jij iemand die met trots de molen kan laten draaien en die graag met anderen zijn passie deelt en wil je graag activiteiten organiseren om de molen in de belangstelling te krijgen? Dan maken wij graag kennis met je.
Naast de molen staat een molenaarswoning, vrijstaand gelegen en gebouwd in authentieke stijl met een royale tuin. Deze woning is als dienstwoning beschikbaar voor verhuur aan de vrijwillig molenaar.
Het molencomplex ligt dichtbij de woonkern van Obdam.

Als molenaar zorg je voor:
- Het regelmatig laten draaien van de molen
- Het uitvoeren van klein onderhoud aan de molen en het molenerf
- Het rondleiden van bezoekers

Wij vragen:
- In het bezit van het getuigschrift vrijwillig molenaar
- Enthousiasme voor het rondleiden van bezoekers

Belangstelling? Reageer dan per e-mail of brief aan:
Stichting Wipwatermolen Obdam, t.a.v. Jan P. de Jong, Fazant 24, 1713 SG Obdam
E-mail: jan@jongones.nl

Verenigingsnieuws Regioberichten

Deze rubriek vermeldt activiteiten van de vereniging, de afdelingen en de regio.

Hoewel de redactie begrip heeft voor het feit dat activiteiten vaak op korte termijn worden georganiseerd verzoeken wij iedereen rekening te houden met de verschijningsdata van de Gildebrief. Het is immers niet zinvol activiteiten te vermelden die al hebben plaats gevonden op de dag van verschijnen van de Gildebrief.

De Gildebrief verschijnt voorafgaand aan de jaarvergadering eind maart, eind juni, eind september en vlak voor Kerst.

U kunt ook even contact opnemen met de eindredacteur. Tevens is het mogelijk berichten aan te leveren voor op de facebook pagina van Het Gilde.

Peellandse Molendag

Op zondag 5 oktober a.s. organiseert de dit jaar jubilerende Peellandse Molenstichting (35 jaar) in samenwerking met haar molenaars weer de Peellandse Molendag.
Kijk op www.peellandsemolenstichting.nl voor de deelnemende molens, hun openingstijden en het laatste nieuws.

Molenopening

Op zaterdag 4 oktober, daags voor de Limburgse Molen Dag, zal molen De Welvaart te Horn na een restauratie geopend worden.
Bij de restauratie die onlangs opgestart is zijn de roeden, een Pot en een Franse, verwijderd en authentiek nagemaakt weer teruggeplaatst en weer voorzien van originele Van Bussel neuzen.
Er is een nieuwe korte spruit geplaatst, rechter lange schoor, en beide korte schoren werden vernieuwd. Allemaal uitgevoerd in Billinga. De staart (een voormalige houten roe) hersteld, berg ophogen, een nieuwe vloer op een van de zolders, vogeldicht maken en voor de molenaar een toilet met keukenblok.

De restauratiekosten worden voor de helft gedragen door de provincie, 10 % door het Rijk en het overige deel door de gemeente. Het gaat hier om een project van € 148.000,-.

Het restauratie project werd uitgevoerd door Adriaens Molenbouw uit Weert.

Frans Verstappen

Beste molenvrienden

Voor de zeventiende keer organiseren de molenaars van de Rijnlandse Molenstichting op zondag 26 oktober 2014 de Rijnlandse molendag.
Het is de bedoeling dat er op deze dag een groot aantal van de 46 molens van den stichting bij voldoende wind zullen draaien en opengesteld zijn voor collega molenaars van 10.00 tot 17.00 uur.
Nieuw dit jaar zijn de verplaatste Munnikkenmolen en Meerburgermolen. Zij staan nu op hun nieuwe locatie aan de Does en zijn nu maalvaardig. De molens zijn te bereiken van af de provincialenweg N446 bij het voorlichtings centrum HSL/A4 de polder in en de weg een paar honderd meter vervolgen naar het terrein van de zandwinning.

Dit terrein is die dag speciaal open voor jullie van 10.00 uur tot 15.00 uur.

Dit is een extra draaidag, speciaal voor molenaars, want de molens draaien bij voldoende wind al iedere eerste zaterdag van de maand.

Groeten Aad Toet

De MOLEN Wereld gaat voor u open!!!

het maandblad boordevol molens en aanverwante zaken als:

Actualiteiten *Molengeschiedenis* *Biotoop*
Bedrijf en Techniek *Molenbehoud* *Opinie*

Geen molenliefhebber mag MOLENWERELD missen; een schat aan informatie van blijvende waarde

MOLENWERELD verschijnt elf maal per jaar met minimaal 40 pagina's per nummer op A4-formaat, volledig in kleur. Een jaarabonnement kost (in Nld.) € 47,50; overig Europa € 65,-

VOORDEELAANBIEDING: Nieuwe abonnees betalen ontvangen de laatste drie nummers van 2014 GRATIS en ontvangen bovendien gratis naar keuze het boek Molenaarsverleden of Geef ons de ruimte (s.v.p keuze vermelden).

Molenwereld, Moerdijkstraat 39, 2751 BE Moerkapelle; of: info@molenwereld.nl

Heb je een nieuw e-mailadres?

Vergeet niet dit op je persoonlijke pagina van de site aan te passen!

www.vrijwilligemolenaars.nl

- *inloggen (je lidnummer vind je op het adreswikkel van de Gildebrief)*
- *Mijn gegevens*
- *Bij "E-mail" je nieuwe e-mailadres invullen*

Let op dat je dit adres dan ook gebruikt bij het inloggen!

Kijk ook eens op www.vrijwilligemolenaars.nl bij de afdelingen

Je kunt er zien wie er in het afdelingsbestuur zitten. De afdelingsbesturen zetten er hun mededelingen op, voor wat betreft de opleiding (nieuwe theorieavonden), eventuele excursies, de veiligheidscoaches, cursus molengidsen, en wat ze nog meer willen laten weten.
Daar hebben ze ook een lijst met de instructeurs en stagemolenaars en hun molens aangegeven.

Mis je er iets? Of zoek je iets anders? Neem dan contact op met de secretaris van je afdeling, het e-mailadres en telefoonnummer vind je er ook.

©2014 Het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische gegevens-verwerking of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

WORD MOLENAAR!

Sommigen doen dat al van jongs af aan en kunnen er dan bovendien hun beroep van maken! Zo ook Theo de Rooij, die inmiddels al weer enkele jaren beroepsmatig actief is op korenmolen De Vrijheid te Schiedam.
Op het omslag voorop is Theo te zien, terwijl hij de kwaliteit van zijn product aan het controleren is. Het resultaat is rondom hem te zien: volle zakken meel voor de bakker(s).
Daarmee is de molen voor de 2e keer in de geschiedenis terug (beroepsmatig) in gebruik genomen. In de jaren 70 was dit ook al het geval.

Op de grote foto draaien v.l.n.r. molens De Vrijheid, De Noord en De (Nieuwe) Palmboom gezien vanaf De Drie Koornbloemen (De Palmboom schijnt een iets andere wind te hebben...).
Op de achterzijde van het omslag is Theo nog eens te zien op het moment dat hij de vang net gelicht heeft om een nieuwe hoeveelheid maïs, rogge, mout, tarwe of spelt voor de diverse Schiedamse bakkers en branderijen te malen.

De Vrijheid, als brandersmolen gebouwd aan de Noordvest in 1785, heeft een vlucht van 26,60 m¹ met fokwieken en heeft de stelling op maar liefst 18,50 m¹ boven straatniveau zitten, een gigantische molen dus. Het lijkt wel of de molens in Schiedam zo hoog gebouwd zijn om zelfs nu nog boven de flats uit te steken...
Als je dan van de stelling de molen in loopt tref je 3 koppels 17er maalstenen aan (waarvan een met hulpaandrijving) en veel kans ook Theo, die daar dan met een of meerdere koppels aan het malen is. Daarnaast zijn er in de molen nog 3 mengketels te vinden, een AZOzeef, een pletwals, een graanreiniger, een steenuitlezer, 10 silo's (totale opslagcapaciteit bedraagt zeker 70 ton!). Verder ook nog glijgoten voor de meelzakken en een elevator voor het graan, een afzuiginstallatie en dan staat er ook nog een zakkenklopper. Wat er dan nog aan ruimte over is wordt voor de opslag van deze vol in bedrijf zijnde molen gebruikt.

Op de vacature die in de vorige Gildebrief heeft gestaan voor Molen De Walvisch zijn overigens al diverse reacties binnen gekomen. De Schiedamse molens en hun molenaars kunnen voor enkele andere molens nog wel hulp gebruiken, dus als je graag op zo'n stenen molenreus wilt gaan draaien, neem dan contact op met Theo; via maalbedrijf@schiedamsemolens.nl of 010-4260044.

De foto's zijn gemaakt door Jeroen van Dijke en Theo de Rooij.

En dan kunnen wij (van de redactie) nog steeds foto's van actieve molenaars gebruiken voor het omslag...

Geef een eigen draai aan de molen!

Word molenaar!